

واژه ها و تعاریف حوزه برنامه ریزی و پژوهش

ردیف	عنوان واژه	تعریف	منبع
۱	نیاز سنجی	عبارت است از رویکردی نظام مند جهت شناسایی نوع و ماهیت خدمات مورد نیاز گروه های هدف به تفکیک بخشها و...	
۲	نظر سنجی	بدست آوردن نظرات مردم به صورت جامع و دقیق و علمی به منظور کاربردی نتایج آن در برنامه ریزیها	
۳	افکار سنجی	برآورد افکار عمومی جامعه هدف درباره موضوعی خاص به منظور اخذ تصمیم یا انجام اقدام	
۴	پژوهش	پژوهش تلاشی منظم و سازمان یافته برای بررسی علمی مساله ای خاص و ارائه راهکارها و رهنمودهایی برای حل آن است.	
۵	موضوع پژوهشی	عناوینی است که برای یک هدف پژوهشی معین تعیین گردیده و توسط مدیریت برنامه ریزی و پژوهش بر اساس نیاز حوزه های مرتبط با شهرداری به صورت فراخوان به کلیه مراکز علمی و دانشگاهی و موسسات پژوهشی اعلام می گردد.	
۶	پروژه پژوهشی	عبارت است از مجموعه فعالیت های پژوهشی هدفمند با در نظر داشتن شرح خدمات، هزینه و زمانبندی مشخص	

واژه ها و تعاریف حوزه برنامه ریزی و پژوهش

۷	پژوهش های کاربردی	هر نوع پژوهش هدف دار، نظام مند و برنامه ریزی شده در حوزه شهر و شهرداری است که به منظور بکارگیری دانش و علوم مرتبط با کاربردهای مشخص بلندمدت، میان مدت و کوتاه مدت، جهت رفع نیازهای تصمیم گیری و تصمیم سازی در فعالیتهای شهرداری می باشد
۸	گزارش اثر بخشی	گزارشی است که پس از اجرای پروژه با همکاری واحد بهره بردار تهیه و میزان تاثیر گذاری اجرای پروژه را نشان می دهد
۹	اقتصاد شهری	تجزیه و تحلیل ، بهینه یابی، پیش بینی و ارزیابی منسجم و هدف مند مسائل و موضوعات اقتصادی مرتبط با شهر در ابعاد خرد و کلان
۱۰	درآمد های پایدار	بخشی از منابع درآمدی است که مبتنی بر اصول عدالت بوده و امکان حصول آن به صورت مستمر است و حداقل اثرات منفی بر توسعه فعالیت های اقتصادی دارد.
۱۱	پرتال	پرتال چهارچوبی است که اطلاعات و سرویسهای منابع مختلف را کنار یکدیگر قرار داده و تحت یک طرح امنیتی ارائه می دهد . با استفاده از پرتال می توان به یکپارچه سازی سیستمهای مجزا کمک کرده و کاربران را برای استفاده از خدمات موجود یاری داد.
۱۲	خدمات الکترونیکی	خدمات الکترونیکی شامل خدمات اطلاع رسانی(شاخص های عمومی ، خبرگزاری و خدمات چند رسانه ای ، خدمات تراکنش مالی(شاخص های عمومی ، بانکداری الکترونیکی) و خدمات تعاملی سازمانی(آموزش الکترونیک، خدمات سازمانی)
۱۳	GPS	سیستم تعیین موقعیت جهانی که این سیستم جهت تعیین موقعیت دقیق هر نقطه بر روی زمین کاربرد دارد(Global Positioning System)

واژه ها و تعاریف حوزه برنامه ریزی و پژوهش

۱۴	تصاویر ماهواره ای	تصاویر ماهواره ای در دسته داده های مکانی با فرمت رستری قرار می گیرند. واحدهای تشکیل دهنده داده های رستر، پیکسل است. قدرت تفکیک تصاویر رستر به کل تعداد پیکسل های موجود در تصویر بستگی دارد
۱۵	فتوگرامتری و عکس های هوایی	فتوگرامتری تکنیک اندازه گیری ویژگی های هندسی اشیا و عوارض از تصاویر و عکس می باشد. در فتوگرامتری معمولا از دوربین های متریک نصب شده بر روی بدنه هواپیما جهت عکسبرداری استفاده میشود.
۱۶	G-NAF	آدرس ملی زمین مرجع (ژئوکد شده) (Geocoded National Address File) فرایندی برای ایجاد و نگهداری یک راهنمای آدرس ملی برای آدرسهای در حال استفاده و همچنین آدرسهای رسمی کشور میباشد. خروجی این فرایند، یک پایگاه اطلاعاتی و راهنمای رسمی و موثق آدرسها در کشور می باشد
۱۷	SDI (spatial data infrastructure)	مجموعه ای از فناوری ها، سیاست گذاری ها، شبکه های دسترسی، استاندارد ها و منابع انسانی لازم برای جمع آوری، پردازش، ذخیره سازی، توزیع و بهینه سازی استفاده از داده ها و اطلاعات مکانی در سطوح مختلف به منظور تسهیل در روند تصمیم گیری و مدیریت جامعه .
۱۸	GIS (geographic information systems)	سیستمی است که با بهره گیری از آن، کلیه اطلاعات جمع آوری شده به صورت لایه لایه تهیه شده و پس از تفکیک و کنترل داده ها کلیه اطلاعات توصیفی و مکانی مورد نیاز وارد سیستم می شود
۱۹	پیشنهاد	پیشنهاد طرحی است توسط یک یا چند نفر به منظور بهبود عملکرد ارائه می شود یک پیشنهاد باید راه حل ارائه نماید و عملی باشد.

واژه ها و تعاریف حوزه برنامه ریزی و پژوهش

۲۰	بذر پیشنهاد	در مواردی ممکن است یک موضوع از سوی مدیر یک واحد یا کمیته بررسی پیشنهادها بعنوان مشکل یا موقعیت بهبود مطرح شود و از کارکنان خواسته شود که در مورد آن پیشنهادهای خود را ارائه دهند. این فراخوان پیشنهاد در قالب بذر پیشنهاد مطرح می‌گردد.
۲۱	نظام پیشنهادها	نظام پیشنهادها یک نظام مدون برای به کارگیری ایده ها و نظرات مدیران و کارکنان در جهت بهبود فعالیتهای سازمانی
۲۲	شرح وظیفه شغلی	شرح وظیفه شغلی عبارت است از انعکاسی واضح و مختصر از وظایف و الزامات یک شغل، شرح وظیفه شغلی می تواند دارای اشکال متفاوتی باشد.
۲۳	پست سازمانی	پست سازمان عبارتست از جایگاهی که در ساختار سازمانی دستگاههای اجرایی برای انجام وظایف و مسئولیتهای مشخص ثابت و موقت پیش‌بینی و برای تصدی یک کارمند در نظر گرفته می‌شود و پستهای ثابت برای مشاغلی که جنبه استمرار دارد ایجاد خواهد شد.
۲۴	ساختار سازمانی	چارچوبی است که مدیران برای تقسیم و هماهنگی فعالیتهای اعضای سازمانی آن را ایجاد می‌کنند. و نشانگر جایگاه و نحوه ارتباط با سایر قسمتها است. باشد
۲۵	فرآیند	مجموعه‌ای از فعالیتهای مرتبط به هم یا متعامل که ورودیها را به خروجیها تبدیل می‌کند. مجموعه ورودی های یک فرآیند عموماً خروجیهای سایر فرآیندها هستند.
۲۶	رویکرد فرآیندی (فرآیندگرا)	شناسایی و مدیریت نمودن فرآیندهای به کار گرفته شده در یک سازمان و به ویژه تعامل میان این فرآیندها به شکل سیستماتیک رویکرد فرآیندی نامیده می‌شود

واژه ها و تعاریف حوزه برنامه ریزی و پژوهش

۲۷	بهبود روشها	فرایندی است متمرکز بر ارباب رجوع، کیفیت محور، مبتنی بر حقایق، متکی بر کار تیمی که برای دستیابی به سرآمدی و تعالی سازمانی از طریق بهبود مستمر فرایند ها، توسط مدیریت ارشد سازمان رهبری می شود.
۲۸	اثر بخشی	میزان حصول نتایج مورد نظر و اصلی و در واقع نسبت ارتباط خروجی ها با اهداف می باشد.
۲۹	کارایی	کارایی نشان دهنده نسبت تبدیل خروجی ها به ورودی ها می باشد.
۳۰	بهره وری	بهره وری، حاصل جمع برداری کارایی و اثربخشی است که نشان می دهد یک سازمان به چه صورت منابع خود را در راستای دستیابی به اهداف به کار می گیرد.
۳۱	بهبود مستمر	بهبود مستمر مجموعه اقداماتی است که به منظور افزایش کارایی و اثر بخشی یک سازمان
۳۲	آموزش	به دست آوردن مهارت های لازم در حرفه های مختلف مرتبط با شغل
۳۳	نیازسنجی آموزشی	بررسی نیازهای آموزشی هر حوزه متناسب با تخصص، شرح وظایف و مأموریت های آن حوزه کاری با علم روز

واژه ها و تعاریف حوزه برنامه ریزی و پژوهش

۳۴	تقویم آموزشی	پس از نیاز سنجی از واحد های مختلف و آسیب شناسی، دوره های آموزشی لازم برای هر واحد تعیین شده و مسئولان آموزش در مقاطع خاص از سال، برنامه ی آموزشی تدوین می نمایند که تقویم آموزشی نام دارد.
۳۵	گواهی آموزشی	سندی است که در ازای اتمام موفقیت آمیز دوره آموزشی به افراد آموزش دیده تعلق می گیرد.
۳۶	بودجه شهرداری	یک برنامه جامع مالی که در آن کلیه ی خدمات و فعالیت ها و اقداماتی که باید در طی سال مالی انجام شود، همراه با برآورد مبلغ، میزان مخارج و درآمد های لازم برای تامین هزینه انجام آن ها، پیش بینی می شود و پس از تصویب شورای اسلامی شهر قابل اجرا است.
۳۷	اصلاح بودجه	عبارت است از تغییر و جابجایی اعتبار، ناشی از برنامه ریزی برای ایجاد تغییر مشخص در کمیت خروجی های مصوب که منجر به کاهش اعتبارات تخصیصی به یک یا چند خروجی و افزایش اعتبارات تخصیصی به یک یا چند خروجی دیگر می گردد. مجموع کاهش و افزایش های اعتبارات صورت گرفته به نحوی است که سرجمع اعتبارات (هزینه ها و درآمدها) ثابت مانده و تغییر ننماید.
۳۸	متمم بودجه	در صورتی که درآمد محقق شده بیش از درآمد پیش بینی شده در بودجه باشد، به پیشنهاد شهردار و تصویب شورای اسلامی شهر متمم بودجه ارائه خواهد شد. فرم های تنظیم متمم بودجه در چارچوب فرم های بودجه می باشد.
۳۹	تفریح بودجه	عبارت است از تطبیق عملکرد حجم، قیمت تمام شده و کیفیت خدمات تحقق یافته با مصوب

واژه‌ها و تعاریف حوزه برنامه‌ریزی و پژوهش

۴۰	درآمد های شهرداری	درآمد های شهرداری به ۶ طبقه تقسیم میشود ۱ - درآمد ناشی از عوارض عمومی ۲ - درآمد ناشی از عوارض اختصاصی ۳ - بهای خدمات و درآمدهای موسسات انتفاعی شهرداری ۴ - درآمد از وجوه و اموال شهرداری ۵ - کمک های دولت و سازمانهای دولتی ۶ - کمک های غیر دولتی و هدایا و اموالی که طبق قانون به شهرداری تعلق می‌گیرد
۴۱	بودجه جاری	منظور، اعتباراتی است که در بودجه هر سال بابت تامین هزینه های جاری و همچنین حفظ و نگهداری سطح فعالیتهای شهرداری در نظر گرفته می‌شود.
۴۲	بودجه عمرانی	منظور، اعتباراتی است که در بودجه هر سال بابت اجرای پروژه های عمرانی و توسعه سطح خدمات شهرداری در نظر گرفته می‌شود.
۴۳	درصد تحقق بودجه	حاصل قسمت درآمد قطعی به درآمد مصوب ضربدر ۱۰۰
۴۴	سرانه عمرانی	حاصل قسمت بودجه خالص عمرانی به تعداد شهروندان یا به عبارتی دیگر سهم ریالی هر شهروند از هزینه های عمرانی و توسعه ای شهر
۴۵	بودجه ریزی عملیاتی	این نوع بودجه ریزی، منابع را بر مبنای نیل به نتایج مشخص و قابل سنجش تخصیص می‌دهد، که مبین ارتباط منطقی میان شاخص های عملکرد و تخصیص منابع است و می‌تواند سطح نتایج را که با بهره‌گیری از منابع اضافی قابل دستیابی است را بیان کند.

واژه ها و تعاریف حوزه برنامه ریزی و پژوهش

	<p>سندی است که یک سازمان را از سایر سازمان‌های مشابه متمایز می‌نماید. در بیانیه مأموریت این پرسش پیش روی استراتژیست‌ها مطرح می‌شود، که «ما به چه کاری مشغول هستیم.» و این بیانیه بیانگر ارزش‌ها و اولویت‌های یک سازمان است. بیانیه مأموریت یا رسالت سازمان مسیر آینده سازمان را مشخص می‌کند.</p>	<p>بیانیه مأموریت</p>	<p>۴۶</p>
	<p>عبارتی که بیانگر مقصد و نهایی است که سازمان می‌خواهد در آینده به آن دست یابد، همچنین بیانگر آن نقطه ایده‌آلی که سازمان در آرزوی رسیدن به آن است، می‌باشد</p>	<p>سند چشم‌انداز</p>	<p>۴۷</p>
	<p>عواملی است که بر سازمان تأثیرگذار می‌باشد، این عوامل به دو دسته داخلی و خارجی تقسیم می‌گردد. عوامل داخلی، عواملی هستند که تحت کنترل مدیریت سازمان بوده و به دو عامل قوت و ضعف تقسیم می‌شود و در نقطه مقابل، عوامل خارجی عواملی هستند که تحت کنترل مدیریت سازمان نبوده و خود به دو عامل فرصت و تهدید تقسیم می‌گردد</p>	<p>عوامل محیطی (SWOT)</p>	<p>۴۸</p>
	<p>مقصود رویدادها و روندهای سیاسی (P)، اقتصادی (E)، اجتماعی (S)، فن‌آوری (T)، قانونی (L)، دولتی (G) و رقابتی (C) است که می‌توانند به میزان زیادی در آینده به سازمان منفعت یا زیان برسانند. فرصت‌ها و تهدیدها به میزان زیادی خارج از کنترل یک سازمان است، از این رو از واژه «خارجی» جهت طبقه‌بندی آنها استفاده می‌کنند.</p>	<p>فرصت‌ها (Opportunities) و تهدیدات (Threats)</p>	<p>۴۹</p>
	<p>این موارد در زمره فعالیت‌های قابل کنترل سازمان قرار می‌گیرند که سازمان آنها را به شیوه‌ای بسیار عالی یا بسیار ضعیف انجام می‌دهد. یکی از فعالیت‌های مدیریت استراتژیک این است که نقاط قوت و ضعف واحدهای سازمانی را شناسایی و آنها را ارزیابی کند. سازمان‌ها می‌کوشند استراتژی‌هایی را به اجرا درآورند که نقاط قوت داخلی تقویت شود و ضعف‌های داخلی برطرف گردد یا بهبود یابد.</p>	<p>نقاط قوت (Strengths) و ضعف‌ها (Weakness)</p>	<p>۵۰</p>

واژه ها و تعاریف حوزه برنامه ریزی و پژوهش

۵۱	هدف‌های کلان	یعنی نتیجه‌های خاصی که سازمان می‌کوشد پس از تعیین مأموریت خود به دست آورد. مقصود از دوره بلندمدت، دوره‌ای است که بیش از دو سال باشد. این اهداف برای موفقیت سازمان لازم و ضروری هستند چون که تعیین کننده مسیر آن است. هدف‌های بلندمدت می‌توانند چالشگر، قابل سنجش، باثبات، معقول و روشن باشند.
۵۲	استراتژی‌ها	ابزاری هستند که سازمان می‌تواند بدان وسیله به هدف‌های بلندمدت خود دست یابد. یک استراتژی، مجموعه‌ای است از اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌هایی که مشخص می‌کند سازمان در یک دوره زمانی چگونه باید عمل کند تا به اهداف بلندمدت خود دست یابد.
۵۳	استراتژی‌های بخشی	استراتژی‌های بخشی (حوزه ای یا کسب و کار) یک برنامه مدیریتی، برای یک کسب و کار منفرد است. در این سطح، مدیران ستادی برای تعیین استراتژی‌ها نقش تعیین کننده و محوری دارند.
۵۴	استراتژی‌های عملیاتی	استراتژی‌های عملیاتی، راهبردهایی هستند که با توجه به ابتکار عمل‌ها و رویکردهای راهبردی محدودتر برای واحد‌های عملیاتی تدوین می‌گردد.
۵۵	هدف سالانه	هدف‌های کوتاه‌مدت که سازمان برای رسیدن به هدف‌های بلندمدت باید به آنها دست یابد. این اهداف باید قابل سنجش، کمی، چالشگر، واقعی، سازگار با سایر اهداف و اولویت‌بندی شده باشند.
۵۶	اندازه گیری عملکرد	اندازه گیری عملکرد فرایند کمی سازی اثربخشی و کارایی فعالیت‌ها می‌باشد

واژه ها و تعاریف حوزه برنامه ریزی و پژوهش

	<p>ارزیابی عملکرد فرایندی است که به سنجش و اندازه گیری ، ارزش گذاری و قضاوت درباره عملکرد طی دوره ای معین می پردازد. یک سیستم ارزیابی عملکرد میزان دست باری سازمان را به اهداف از پیش تعیین شده را از طریق اندازه گیری یک مجموعه از شاخص ها تعیین می نماید.</p>	ارزیابی عملکرد	۵۷
--	---	----------------	----